

taget af Menighedsraadene, har været tilfredsstillende i al Almindelighed. Det er derfor en ganske naturlig Følge, at man nu ogsaa ønsker, at Præster og Menigheder skal have Indflydelse paa Bispevalgene. Jeg kunde ogsaa tænke mig, at Grunden til, at dette Ønske er kommet stærkere frem netop nu, kunde staa i en vis Forbindelse med de Udnævnelser af Biskopper, der for nogle Aar siden fandt Sted under det radikale Ministerium. Man syntes, at der ved Besættelsen af disse Bispeembeder blev taget stærkt ensidige Hensyn, og man syntes tillige — det var der mange, der syntes —, at den ansvarlige Minister, i hvis Hænder disse Valg var lagt, her ikke havde følt sit fulde Ansvar. Jeg kunde tænke mig, at dette i nogen Grad kan have været medvirkende til, at Menighederne ønsker at faa Indflydelse ogsaa paa Bispevalget. Den Frygt, der fra ærede Medlemmer her i Salen er givet til Kende for, at en saadan valgt Biskop kunde være retningspræget, og at dette kunde være uheldigt, forstaar jeg ikke. Jeg vil mene, at en Biskop altid i nogen Grad vil være retningspræget; saadan har det været hidtil, og det har ikke medført særlige Vanskeligheder; det har i hvert Fald ikke hindret og bør ikke hindre, at Biskopperne kan være retfærdige i hele deres Embedsførelse. Det ærede Medlem Hr. Povlsen mente, at disse Valg vilde medføre, at man ogsaa maatte have en Lov, hvorved man fik Ret til at løse Stiftsbaand, men et saadant Ønske kan jeg ikke dele, og jeg kan ikke se det berettigede i det. Det forekommer mig nemlig, at de Vanskeligheder, der kan peges paa ved, at Biskopperne vælges, ogsaa er til Stede og vil være til Stede, naar Ministeren udnævner dem, idet en Biskop altid mere eller mindre vil være retningspræget.

Jeg kunde have Lyst til i denne Forbindelse ogsaa at sige et Par Ord om Oprettelsen af de to nye Bispeembeder. Oprettelse af et Bispeembede i Haderslev eller i hvert Fald et Bispeembede for Sønderjylland synes der at være nogenlunde Enstemmighed om; man mener, at det er en ret naturlig Ting. Derimod synes der at være mere Uklarhed over, hvorvidt Oprettelsen af et nyt Bispedømme paa Sjælland vil være ønskelig og paakrævet. Jeg kan ikke se rettere, end at efter den Befolkningstilvækst, der er foregaaet, vil det være højst paakrævet, at Sjællands Stift deles. Jeg tror ikke, at den Løsning, som har været paaapeget: at henlægge et enkelt Amt under Lolland-Falsters Stift, vil kunne løse Vanskeligheden; og endnu mindre vil det

være Tilfældet med den Udvej, som det ærede Medlem Hr. Povlsen anviste: at henlægge Grønland under Aalborg Stift med den Motivering, at den Aalborgske Biskop havde nogen Interesse for Grønland. Hvis man skulde henlægge Grønland under en Biskop med den Begrundelse, vilde det let kunne føre til, at Grønland gennem en Aarrække kom til at skifte Biskop flere Gange. Det bringer mig for øvrigt til at tænke paa en Mand, som jeg kender, der i politisk Henseende altid er „Regeringsmand“, men han er selvfølgelig ogsaa i sit ikke saa korte Liv kommet til at skifte politisk Anskuelse adskillige Gange. Nej, det eneste fornuftige, hvis der skal være Tale om en forsvarlig Forvaltning af Kirkens Opgave og af Biskoppernes Arbejde, vil være, at der ikke blot oprettes et Stift for Sønderjylland, men ogsaa, at Sjællands Stift bliver delt. Hvordan en saadan Deling skal foregaa, kan der forhandles nærmere om.

Der har ogsaa fra adskillige ærede Medlemmer været udtalt en stærk Frygt for, at disse Lovforslag skulde føre til en Kirkeforfatning, og at en Kirkeforfatning skulde være uheldig. Jeg tror, at denne Frygt er ganske ugrundet. Der vil maaske nok under disse Forhandlinger blive talt meget om det Ord og det Spørgsmaal. Jeg har undertiden, naar jeg har hørt det, tænkt, at det kunde gaa i dette Tilfælde som med en Foredragsholder, der holdt et helt Foredrag over et Komma i en Tekst; men bagefter viste det sig, at Kommaet slet ikke skulde have staaet der. Jeg tror, som sagt, ikke, der er Grund til at nære nogen Frygt for det Skræmmebilede, som er stillet op med Hensyn til, at der i disse Lovforslag skulde indeholdes Muligheder for Udviklingen af en Kirkeforfatning; dette Spørgsmaal ligger sikkert slet ikke for i Øjeblikket.

Det ærede Medlem Hr. Borgbjerg ønsker en Adskillelse mellem Stat og Kirke. Ja, denne Tanke er heller ikke ukendt for den kristne Menighed, den er vi slet ikke fremmede overfor. Vi er ogsaa klare over, at denne Adskillelse vil komme en Gang i Fremtiden, og jeg kan ogsaa sige, at vi saa smaat forbereder os derpaa. Men noget helt andet er, at en saadan Adskillelse ikke i Øjeblikket er ønskelig, det kristne Arbejde indenfor Folkekirken har hidtil haft gode Kaar, og saa længe disse gode Kaar er til Stede, ønsker vi ikke, at Kirke og Stat skal skilles ad. Vi ønsker, at Staten skal have det, som tilkommer den, og vi ønsker, at Kirken skal have det, som tilkommer den. Naar derimod det ærede Medlem Hr. Povlsen